

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 2.2.2010
SEC(2010) 116 окончателен

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

**„Европа 2020“ — обществена консултация
Пръв преглед на отговори**

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

„Европа 2020“ — обществена консултация Пръв преглед на отговори

Обществената консултация относно стратегията „Европа 2020“, която Комисията започна на 24 ноември 2009 г., официално приключи на 15 януари 2010 г. След тази дата бяха получени още съществен брой становища. До този момент Комисията е получила над **1500 становища от широк кръг заинтересовани страни**: държави-членки, европейски и национални организации, социални партньори на европейско и национално равнище, регионални и местни органи на властта, бизнес и професионални федерации, отделни фирми, НПО, „мозъчни тръстове“, представители на академичната общност и многобройни европейски граждани. Някои държави и заинтересовани страни извън ЕС също изпратиха своите отговори.

Голяма част от получените становища са по същество и съдържат множество мнения и гледни точки. Комисията полага огромни усилия да анализира тези отговори, за да е в състояние да ги вземе предвид в процеса на изготвяне на своите предложения, които ще бъдат обсъдени на срещата на Европейския съвет. Макар за приключването на анализа да е необходимо още време, **Комисията счита за важно да предостави предварителни индикации за основните тенденции, произтичащи от консултацията, преди неформалната среща на Европейския съвет на 11 февруари.** По-подробен преглед на резултатите от обществената консултация ще бъде публикуван през следващите няколко седмици.

1. Държави-членки

Всички държави-членки предоставиха становища в отговор на консултацията.

Като цяло сред държавите-членки съществува широка подкрепа по отношение на тематичните приоритети (основаване на растежа върху знанието, отворени за всички общества и по-екологична и конкурентноспособна икономика), предложени в документа за консултация. В настоящия контекст на икономическа криза и нарастваща безработица голям брой държави-членки подчертават важността на това фокусът на стратегията „Европа 2020“ да се запази върху (интелигентния) растеж и работните места. Около половината от държавите-членки дават изричното си одобрение за солидни връзки между икономическия, екологичния и социалния стълб. Няколко държави-членки призовават за заздравяване на социалното измерение. Съществува подкрепа за мнението, че „Европа 2020“ следва да бъде по-тясно свързана с други стратегии (като стратегията за устойчиво развитие, социалната програма, политиката за сближаване, енергията и изменението на климата).

Множество държави-членки посочват като съществен проблем влошаването на публичните финанси в резултат на финансовата и икономическата криза. Затова нуждата от инвестиции в (нови) източници на растеж трябва да бъде разгледана на фона на фискалната консолидация в идните години.

Важната роля на производствения сектор, приносът на МСП за растежа и създаването на работни места, заздравяването на единния пазар и осигуряването на финансова и макроикономическа стабилност се споменават от голям брой държави-членки като

области, които заслужават по-голямо внимание в новата стратегия. Много от тях искат също така да видят засилване на външното измерение.

Позовавайки се на опита от кризата, по-голямата част от тях са съгласни, че „управлението“ трябва да бъде подобро, за да се преодолее изоставането в изпълнението на Лисабонската стратегия. Няколко държави-членки призовават за по-голяма координация в областта на икономическата политика и механизми на управление с по-обвързващ характер. По-голямата част от държавите-членки са съгласни с идеята за ограничен брой цели на ЕС, които да бъдат превърнати в национални цели. Ефективен мониторинг, бенчмаркинг, подход на партньорство (по-голямо участие на регионите) и засилено участие на заинтересованите страни и подобряване на комуникацията се посочват като съществени фактори за изпълнението на новата стратегия.

Като цяло е налице силна подкрепа за предложението Европейският съвет да поеме водеща роля в управлението на новата стратегия и в насочването на работата на другите състави на Съвета. Малък брой държави-членки призовават за по-силна роля на Комисията в мониторинга на изпълнението на стратегията.

Макар всички държави-членки да признават голямата взаимозависимост между фискалната политика и структурните реформи в периода след кризата и следователно нуждата от последователен политически съвет, някои държави-членки искат да **запазят ролята на различни инструменти за координация на икономическата политика в Договора** с цел да бъде избегнато впечатлението за отслабване на Пакта за стабилност и растеж. И накрая, няколко държави-членки призовават за по-голяма вазимосвързаност между бюджета на ЕС и приоритетите на новата стратегия.

2. Органи на регионалната и местната власт

Около 120 органа на регионалната и местната власт от около две трети от държавите-членки отговориха на консултацията.

Съществува широко съгласие относно предложените цели и механизми за управление. Последователно послание във много, ако не във всички, становища е това, че тяхната роля в стратегията трябва да бъде засилена, за да гарантира пълно и равноправно партньорство между различните равнища на управление (управление на различни равнища). То според тях трябва да върви ръка за ръка с тясно съгласуване на стратегията с политиката за сближаване и нейните инструменти. Освен това голям брой регионални и местни органи на властта изтъкват, че те разполагат с важни компетенции в съчетание с ресурси в ключови области на стратегията, което ще им позволи да имат важен принос за изпълнението на реформите на практика. Дават се многобройни примери за тази роля — от политиките на образование и иновации, инфраструктурата, трудовия пазар и социалното приобщаване и бизнес средата до висококачествените обществени услуги и политиката на ИКТ.

3. Европейски институции, органи и други инстанции

Комитетът на регионите и Икономическият и социален комитет приеха становища относно стратегията „ЕС 2020“.

Евросистемата предостави становище, в което напълно подкрепя включването на социални и екологични цели в стратегията „ЕС 2020“ при запазването на общия фокус върху растежа и работните места. Особено внимание следва да бъде отделено на добре функциониращия пазар на труда, политиките на вътрешния пазар, конкуренцията и иновациите, стабилните финансови системи и строгото изпълнение на Пакта за стабилност и растеж. Социалните и екологичните цели следва да се основават,

доколкото това е възможно, на базирани на пазара инструменти. Евросистемата подкрепя в общи линии предложените от Комисията структури за управление.

Според **Европейския център за развитие и професионално обучение (CEDEFOP)** стратегията „ЕС 2020“ трябва да включва обхватни политики на иновации и творчество, по-специално в областта на образованието и обучението, в това число професионалното образование и обучение. Партньорствата между бизнеса и изследователските центрове следва да включват органи в областта на образованието и обучението, за да може да бъде постигнато съответствие между умения и работни места.

Европейският съвет за изследвания (ЕСИ) подчертава значението на извоюването на водеща позиция в областта на знанието като основа за иновации, по-екологична икономика, конкурентоспособност и просперитет. Той призовава за инфраструктури на знанието на световно равнище и за запазването и привличането на водещи изследователи от световна величина от ЕС и извън неговите граници.

Европейските организации по стандартите (CEN, CENELEC, ETSI) подчертават ролята, която стандартизацията може да играе за подпомагане на целите на стратегията „ЕС 2020“ и особено за по-нататъшното развитие на единния пазар.

4. Политически партии на европейско равнище

До този момент Комисията получи становища от **Прогресивния алианс на социалистите и демократите, Алианса на либералите и демократите за Европа (АЛДЕ)** и **Европейските консерватори и реформисти**.

Прогресивният алианс на социалистите и демократите призовава за извличане на поуки от кризата, като фокусът бъде поставен върху справедлив растеж и по-устойчива икономика. Те предлагат 5 приоритета: нов компромис за устойчивост; пълна заетост при високо качество на работните места, с достойни условия на труд и социално приобщаване; борба с бедността, неравното третиране и несигурността; икономика с високи нива на производителността, основаваща се на знанията; социално и териториално сближаване. Във всяка от областите се правят редица предложения за политика. Едно от предложенията е Лисабонската стратегия, стратегията за устойчиво развитие и Пактът за стабилност и растеж да бъдат обединени в една единствена стратегия. По отношение на управлението Прогресивният алианс на социалистите и демократите не споделя мнението, че на Европейския съвет трябва да бъде дадена централна роля. Вместо това се посочва, че секторните формации на съвета, ЕП и националните парламенти трябва да имат по-голямо участие. От Прогресивния алианс на социалистите и демократите са съгласни, че е необходимо по-голямо участие от страна на социалните партньори и регионите. Освен това Прогресивният алианс на социалистите и демократите призовава за по-голяма взаимозависимост между многогодишната финансова рамка и стратегията „Европа 2020“. Той предлага освен това за финансиране на новата стратегия да бъдат използвани средства от Европейската инвестиционна рамка, Европейската банка за възстановяване и развитие, публично-частните партньорства, както и еврооблигации и екологични данъци.

От **АЛДЕ** подкрепят основните приоритети („екологични“ и интелигентни), но призовават за по-голям фокус върху вътрешния пазар и свободното движение на хора и финансовия надзор. Те критикуват Лисабонската стратегия, наричайки я „слаба форма на отворения метод на координация“. По въпросите на управлението, АЛДЕ призовават за централна роля на Комисията, включваща подход на „моркова и пръчката“ (например като тези, които постигат добри резултати, бъдат възнаграждавани с

допълнителни структурни фондове, а на онези, които не представят декларации за правилно изразходване на средства от фондовете на ЕС за приоритетите на „ЕС 2020“, се налагат финансови наказания). Комисията трябва да определи индикатори и критерии за сближаване, за да бъдат избегнати „социалният дъмпинг“ или подкопаването на конкурентоспособността на други държави-членки. Комисията трябва да следи още по-отблизо Пакта за растеж и стабилност. Бюджетът на ЕС трябва да съответства по-добре на приоритетите на стратегията „ЕС 2020“. Накрая, АЛДЕ се застъпват за по-голямо участие на социалните партньори, регионите и ЕП, националните и регионални парламенти и за използването на комуникацията като „инструмент за упражняване на натиск“.

Според **Европейските консерватори и реформисти** новата стратегия следва да бъде фокусирана върху сравнителните икономически предимства на Европа и върху съществуващите ангажименти, а не да се разпростира в „нови“ области. Предложението за новата стратегия следва да бъде преразгледано с оглед на опита от Лисабонската стратегия. Европейските консерватори и реформисти предлагат съсредоточаване върху набор от предложения: i) завършване на единния пазар за стоки и услуги (в това число правата върху интелектуалната собственост (IPR), както и в областта на научноизследователската и развойна дейност и енергетиката; ii) по-нататъшното намаляване на административната тежест за предприятията и фокус върху МСП; iii) насърчаването на иновационни форми на обществени поръчки и публично-частните партньорства (PPP). При разработването на социални политики трябва да бъде спазван принципът на субсидиарност. Гъвкавостта на работната заплата е смятана за много важна и младите хора трябва да бъдат по-добре подготвени за пазара на труда. Университетите и качеството на преподаването трябва да бъдат подобрени с оглед на това, че уменията са от ключово значение. Законодателните пакети за климата и енергията трябва бъдат изпълнени приоритетно.

5. Заинтересовани страни:

Освен многобройните становища от регистрирани европейски организации/заинтересовани страни, Комисията получи голям брой мнения от национални организации (членки), което потвърди наличието на оживен дебат относно бъдещите приоритети не само на европейско, но и на национално равнище.

5.1. Европейски социални партньори

Всички социални партньори са единодушни по отношение на подобряването на образованието и усъвършенстване на уменията. Европейската асоциация на занаятчиите, малките и средни предприятия (UEAPME) и **BusinessEurope** призовават за премахването на оставащите бариери на вътрешния пазар, за по-нататъшно намаляване на административната тежест и когато се създават нормативни актове, разпоредби, засягащи достъпа до финанси, и „гъвкава сигурност“ „да се мисли първо за малките“. BusinessEurope препоръчва широкообхватни структурни реформи за осигуряване на растеж, работни места и жизнеспособни публични финанси.

Европейската конфедерацията на профсъюзите (ETUC) нарича Лисабонската стратегия „*твърде либерален подход*“ и иска това да се промени, като „социалният профил“ на ЕС бъде засилен посредством разработването на социална програма (основаваща се на задълбочаване на достиженията на правото на ЕС в областта на социалната политика и политики на пазара на труда от страна на търсенето. Спешно трябва да бъде решен проблемът с преследването на краткосрочни цели в корпоративното управление. ETUC подкрепя идеята за фокусиране върху екологичен и интелигентен растеж.

UEARME подчертава предизвикателствата пред МСП и призовава за по-добър пазарен достъп (на вътрешния пазар и пазарите на трети страни), справедлива конкуренция и равни условия на участие. Като се позовава на „Документа за малкия бизнес“ организацията подчертава важността на ефективното изпълнение на политическите ангажименти.

5.2. Организации на потребителите

Европейският офис на потребителите (BEUC) изразява подкрепа за предложените в „Европа 2020“ цели, като в същото време призовава за по-голям фокус върху социалното приобщаване и потребителските права. BEUC изразява също така мнението, че трябва да се полагат повече усилия за оправомощаване на гражданите. Според организацията единният пазар трябва да бъде задълбочен и защитата на потребителите да стане хоризонтален приоритет в новата стратегия.

Няколко **национални организации на потребителите** също предоставиха своите становища. Те споделят общите възгледи на BEUC относно важността на политиката за защита на потребителите в новата стратегия. Те също така подчертават важността да се гарантира подходяща правна защита в областта на търговията по интернет, и по-общо във връзка с фрагментацията на електронната търговия.

5.3. Заинтересовани страни от бизнес средите

Заинтересованите страни от бизнес средите в общи линии споделят основните приоритети, определени от Комисията, но поставят сравнително по-голямо ударение върху „създаването на растеж и знания“ и „създаване на конкурентноспособни, свързани и екологични икономики“. Повечето от тях подчертават голямото значение на единния пазар, „Документа за малкия бизнес“ и по-доброто регулиране за успешното изпълнение на новата стратегия. Външното измерение се смята за ключово за гарантирането на достъпа на търговия и инвестиции до чуждите пазари, както и за създаването на равностойни условия по отношение на екологичните стандарти. Изразено е мнение, че въпросите, свързани с управлението, са ключови за успеха на стратегията и премахването на изоставането по отношение на изпълнението. Според тях трябва да има по-голямо участие на заинтересованите страни и комуникацията трябва да бъде направена по-ефективна.

5.4. Заинтересовани страни от социалната област

Заинтересованите страни от социалната област в общи линии подкрепят приоритетите, предложени от Комисията, но считат обхвата им за твърде ограничен. Според тях повече внимание трябва да се обърне на мерки и инструменти за постигането на приоритета „приобщаващи общества“, освен по отношение на образованието и уменията. На „приобщаващите общества“ следва също да се обърне повече внимание в приоритета за основаване на растежа върху знанието. Общото чувство е, че социалното измерение е слабо или почти отсъства, въпреки заявените намерения.

По отношение на управлението се предлага стратегия, основаваща се на четири стълба, (организиращи около измеренията социална политика, заетост, икономика и околна среда) на всеки от които се придава еднаква тежест. Интеграцията на политиките и мониторингът трябва да бъдат заздравени. Определянето на цели ще насърчи изпълнението. Трябва да бъдат разработени индикатори, „излизащи от рамките на БВП“, които да бъдат използвани при оценяването на напредъка. Участието на всички релевантни заинтересовани страни на всички етапи и равнища на управление е от ключово значение. Изпълнението следва да се основава на съществуващи механизми,

като например засилен отворен метод на координация в областта на социалната политика.

5.5. Заинтересовани страни в областта на защитата на околната среда

Заинтересованите страни в областта на защитата на околната среда изразяват подкрепата си за приоритетите, определени от Комисията, като в същото време призовават за по-добро интегриране на екологичните въпроси в другите политики. Значението на защитата на околната среда и екосистемите за икономиката, както и екологичната ефективност, устойчивото развитие, социалното сближаване, здравето и благополучието се споменават като допълнителни приоритети. Загубата на биоразнообразие и замърсяването не бива да бъдат забравяни в новата стратегия. Голям брой заинтересовани страни призовават за възприемането на глобален подход. Мнозинството пледира за солидни връзки със стратегията за устойчиво развитие, Пакта за стабилност и растеж и политиката на сближаване.

По отношение на управлението заинтересованите страни в областта на защитата на околната среда изразяват подкрепа за определянето на цели (на европейско и национално равнище), по-голямото участие на заинтересованите страни, обмена на добри практики, бенчмаркинга, засилването на отворения метод на координация и предложения за опростяване на интегрираните насоки.

5.6. Заинтересовани страни в областта на образованието и/или научната общност

Заинтересованите страни в областта на образованието подчертават важността на образованието за постигане на социално приобщаване и активно гражданство. Освен това те подчертават, че фокусът на новата стратегия не трябва да бъде само върху висшето, но и върху началното и средното образование. Предучилищното образование също се споменава от някои от заинтересованите страни. Заинтересованите страни в областта на образованието подчертават, че широк набор от умения е от ключово значение за социалното приобщаване. Голям брой заинтересовани страни призовават за разширяване на партньорството между частния сектор и университетите.

Заинтересованите страни в областта на научните изследвания като цяло са съгласни с трите приоритета, дефинирани от Комисията в новата стратегия. Общото мнение е, че добре функциониращо европейско изследователско пространство, основаващо се на отвореност и върхови постижения, е ключ към постигането на трите приоритета. Насърчават се полезните взаимодействия между съществуващите програми в областта на изследванията, образованието и иновациите. Голям брой заинтересовани страни посочват, че новата стратегия не трябва да се опитва да постигне равно разпределение на върховите постижения между всички институции. По-голямата част от заинтересованите страни подчертават, че важното място, отредено на изследванията в новата стратегия, следва също да намери отражение в бъдещия бюджет на ЕС. Накрая, някои заинтересовани страни приветстват предложението за назначаване на главен съветник по научноизследователската дейност.

5.7 Академична общност

В повечето становища на академичната общност се изразява съгласие с предизвикателствата, определени от Комисията, и в общи линии се съдържа подкрепа за тематичните приоритети. Някои от заинтересованите страни твърдят, че съществуващият в момента в Европа модел на растеж не е устойчив, че положителните страни на растежа трябва да бъдат разпределени по-справедливо и че финансовата система трябва да обслужва „реалната“ икономика. Налице е подкрепа за по-голяма координация на икономическата политика и за повече бенчмаркинг.

6. Граждани

Бяха получени **почти 500 отговора на европейски граждани от почти всички държави-членки**. Особено многобройни бяха отговорите на граждани от Испания, както и от Полша, Германия, Франция и Обединеното кралство.

Коментарите на повечето граждани бяха съсредоточени върху образованието, научноизследователската дейност и обществото, основано на знанието, които се смятат за особено важни за бъдещето на ЕС. Голям брой граждани изразяват подкрепа за социалното измерение на стратегията и призовават за по-социална Европа. С широка подкрепа се ползват повишената екологична защита и борбата с изменението на климата, равенството между половете и международното развитие. На глобализацията се гледа както като на заплаха, така и като на възможност.

7. Международната перспектива

7.1. Трети страни

Правителствата на Япония и Норвегия изразиха своята подкрепа за стратегията „ЕС 2020“. Япония подчерта значението на международната търговия за икономическия растеж и изрази желание за продължително сътрудничество. Норвегия изтъкна, че свободната търговия в рамките на единния пазар и извън него трябва да бъде сред приоритетите на стратегията.

7.2. Международни организации

Според **Международния валутен фонд (МВФ)** новата стратегия трябва да има за цел да създаде най-добрата възможна среда, която да позволи на пазарите да насърчават заетостта и производителността, като се съсредоточи върху реформирането на пазарите на труда и повишаването на производителността. Организацията на обединените нации (**ООН**) подчерта глобалното измерение на стратегията. **Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ)** подчерта значението на научноизследователската дейност и образованието, ефективно работещия единен пазар, намаляването на административната тежест и стандартизацията и сертификацията.

7.3. Международни заинтересовани страни

Американската търговска камара (AmCham) призовава за смели действия за насърчаване на растежа и работните места и приветства предложените цели. AmCham предлага добавянето на два допълнителни тематични приоритета: задълбочаване на единния пазар и „отворен ЕС“. **Японският бизнес съвет** препоръчва на ЕС да запази фокуса върху конкурентноспособността и подчертава значението на напълно функциониращ вътрешен пазар и на работата, насочена към глобална хармонизация на регулаторните среди.